

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ เขตกรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 5 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 762 คน (คณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์, 2551)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน กมลวรรณ อยู่ขวัญ, 2547, หน้า 35) ที่ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 จากประชากร 762 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 300 คน จากนั้นใช้การเทียบสัดส่วน ตามจำนวนครูในโรงเรียน เพื่อกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ตามสัดส่วนจำนวนประชากร ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนของโรงเรียนในเครือ
เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551

ลำดับ	สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	โรงเรียนอัสสัมชัญคอนเวนต์	105	42
2.	โรงเรียนเซนต์คาทาลีนคอนเวนต์	133	52
3.	โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์	275	108
4.	โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนเวนต์	162	64
5.	โรงเรียนอัสสัมชัญคอนเวนต์สีลม	87	34
	รวมทั้งสิ้น	762	300

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานภาพทางครอบครัว ลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษา คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ผู้วิจัยได้ปรับมาจากแบบสอบถาม วัดคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดย อารี สังข์ศิลป์ชัย (2548, หน้า 62 และ 65) ซึ่งใช้เกณฑ์วัดคุณภาพชีวิตการทำงานบางตัวของ (Richard E. Walton) นำตัวบ่งชี้มาศึกษาวิเคราะห์ หาข้อกระทงเชิงพฤติกรรม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญกำหนดค่า การยอมรับแก้ไขปรับปรุง IOC (Item Objective Congruence Index) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.8 ถึง 1.00 ตามเกณฑ์วัดคุณภาพชีวิตการทำงานทั้ง 8 ด้าน มาเป็นข้อคำถาม จำนวน 43 ข้อ ในเรื่องต่างๆ คือ

1. การได้ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ	จำนวน 5 ข้อ
2. สภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	จำนวน 6 ข้อ
3. การพัฒนาความสามารถของบุคคล	จำนวน 5 ข้อ
4. ความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน	จำนวน 4 ข้อ
5. การบูรณาการด้านสังคม	จำนวน 6 ข้อ

6. ธรรมเนียมในองค์กร	จำนวน 6 ข้อ
7. ความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตด้านอื่นๆ	จำนวน 6 ข้อ
8. การเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม	จำนวน 5 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	มีคุณภาพชีวิตการทำงานมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	มีคุณภาพชีวิตการทำงานมาก
ระดับ 3 หมายถึง	มีคุณภาพชีวิตการทำงานปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	มีคุณภาพชีวิตการทำงานน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	มีคุณภาพชีวิตการทำงานน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาสร้างแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ตอบแบบ

สอบถาม

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอประธานคณะกรรมการและกรรมการควบคุมภาควิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและความเหมาะสมข้อความ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงเชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.8 ถึง 1.00

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอประธานคณะกรรมการและกรรมการควบคุมภาควิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) ด้วย

วิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha- Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการของหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ เขตกรุงเทพมหานคร โดยจะนำส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences) สถิติที่ใช้ มีดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลทั่วไปใช้ค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ กรุงเทพมหานคร ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ใช้สถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มตัวอย่าง (t – test) และ F-test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว (One way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้ Least Significant Difference หรือ LSD. กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพชีวิตการทำงานโดยอาศัยความคิดของ Best (1977, p. 174) เมื่อความแปรปรวนของคะแนนระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่

4.51 – 5.00	หมายความว่า มีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายความว่า มีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานมาก
2.51 – 3.50	หมายความว่า มีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายความว่า มีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานน้อย
1.00 – 1.50	หมายความว่า มีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC อ่านค่าสถิติดังนี้

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยมีสูตรดังนี้

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ p = ร้อยละ
 f = ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) มีสูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้

$$S = \sqrt{\frac{\sum (\bar{X} - X)^2}{n - 1}}$$

เมื่อ S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X = คะแนนแต่ละตัว
 $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

Σ = ผลรวม

รายละเอียดของแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดด้วยตัวแปรต่างๆ

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	ข้อคำถาม
1. ปัจจัยส่วนบุคคล	ได้แก่	<u>ตอนที่ 1</u>
	1. เพศ	ข้อ 1
	2. อายุ	ข้อ 2
	3. รายได้	ข้อ 3
	4. ระดับในการศึกษา	ข้อ 4
	5. ประสบการณ์ในการทำงาน	ข้อ 5
	6. สถานภาพทางครอบครัว	ข้อ 6
2. คุณภาพชีวิตการทำงาน	ได้แก่	<u>ตอนที่ 2</u>
	1. การได้ค่าตอบแทนยุติธรรม และเพียงพอ	ข้อที่ 1-5
	2. สภาพการทำงานที่คำนึงถึง ความปลอดภัยและส่งเสริม สุขภาพ	ข้อที่ 6-11
	3. การพัฒนาความสามารถของ บุคคล	ข้อที่ 12-16
	4. ความมั่นคงและความก้าวหน้า ในงาน	ข้อที่ 17-20
	5. การบูรณาการด้านสังคม	ข้อที่ 21-26
	6. ธรรมเนียมในองค์กร	ข้อที่ 27-32
	7. ความสมดุลระหว่างชีวิตงาน กับชีวิตด้านอื่นๆ	ข้อที่ 33-38
8. การเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับสังคม	ข้อที่ 39-43	